

quis vicinas aedes incidere, ignis arden-
dis causa. Merces ita jacta non habentur
pro delictis, sed manent in suorum do-
minorum dominio: quod si percant, pec-
riculum est commune, sic aequitate dic-
tante. L. 1. ff. ad Leg. Rbod. de Jactu ibi:
*Lege Rhodia cavetur, ut si levande navis
gratia jactus mercium factus est, omnium
contributione sarciantur, quod pro omnibus
datum est. L. 5. L. 6. tit. 9. p. 5. L. 10.
tit. 10. lib. 7. R. C. ibi: Todos los que an-
duvieren en el Navio sean tenidos de pagar
cada uno, segun la cantidad de lo que tra-
xeren en el Navio; si no traxeren sino sus
cuerpos, no sean tenidos de dar cosa alguna.
Havia Bolaños, Comerc. Nvo. L. 3. cap. 13.*

TIT. XXXVII.

De Pœnis.

319 **S**I homines non declinasset à
via recta, per quam juxta
Legum præscripta ambulare debent, sup-
perfluum omnino foret, & pœnas impo-
nere, & de pœnis agere, sicut de ætate
aurea canunt Poetæ: *Aurea prima sata est
ætas, quæ vindice nullo, sponte sua sine
Lege fidem, rectumque colebat: pœna, mie-
tusque aberant.* Sed cum verè simus infer-
rea ætate = *Fugere pudor, verumque; fidesque
est: in quorum subire locum fraudesque,
doli que, insidiaque, & vis, & amor sceleratus
habendi.* Hinc fuit necesse supplicia,
& tormenta, & pœnas stabilire, ut
quos non allicit amor, coëreat timor.
Pœna ergo à pendendo dicta est, quia olim
pœnæ ferè semper in pecunia consistebant,
teste *Nebrissensi*, sed nunc in tota
sua latitudine, sic definitur ab *Augustino*
in cap. 4. de Pœnit. D. 3. *Est læsio, quæ
punit, & vindicat, quæ quisque commisit,
vel clariùs, est emendatio, coërcitio, vel
satisfactio pecuniaria, aut corporalis delictorum,
quam possunt infligere Judices, ut puniant
delinquentes, & alii terreantur.* L. 1. tit. 31. p. 7. & idè in L. fin. tit. 31. p. 7. dicitur: *Paladinamente debe
ser fecha la justicia de aquellos, que hobieren
fecho porque deban morir; porque los
otros, que lo vieren, ó lo oyeren, reciban ende
miedo, ó escarmiento, diciendo el Alcalde, ó
el pregonero ante las gentes los yerros por que
los matan.* Nam publicè expedit, delicta
debito cruciati puniri. L. 51. §. 2. ff. ad
Leg. Aquil. imò sunt quadam culpa, (ait
Innoc. III. in cap. 1. de Postulat. Prelat.) in
quibus culpa est, relaxare vindictam. Pœna

ergo in tota sua latitudine comprehendit
1. Pœnas medicinales: de quibus in tit.
de Sent. excom. 2. Pœnas civiles: 3. Pœnas
vindictivas. Pœna civilis est ea, quæ in-
tendit privatam satisfactionem, non so-
lùm quando imponitur à Lege, vel à
Judice, & dicitur *Legalis*, & *Judicialis*;
sed quando à partibus convenitur de ali-
qua pœna solvenda, cap. 7. h. t. quæ con-
ventionalis dicitur: & quidem solvi de-
bet à parte non adimplente contractum,
cap. 4. de Arbitr. L. 14. C. de Pact. nisi for-
tè compensatione hæc obligatio cesset;
arg. C. fin. de Adulter. quia altera pars
contractui contravenit. *Gloss.* in cap. 7.
h. t. V. *Utramque.* Si pœna est individua
solvi debet integrè, & si contractus ex
parte, non verò integrè sit servatus. L. 5.
§. fin. ff. de V. O. Quando verò est divi-
duo, & contractus in aliqua parte nota-
bili non est servatus ex aequitate debet
minui pœna proportione habita ad par-
tem debiti, cap. 9. h. t. *Sarm.* lib. 5. *Se-
lectar.* cap. 6. n. 11. *Barbos.* in cap. 9. h. t.
Si pars, cui pœna conventionalis debetur,
eam non petat, creditur velle, eam
condonare, seu remittere: ac proinde
debitor non tenetur tunc eam solvere.
Omninò verò obligatur in conscientia,
quando pars petit, nec ad hoc est nec-
essaria Judicis sententia cum ita con-
tractum videatur. *Suar.* de Legib. lib. 5.
cap. 6. n. 7. *Covarr. Molin.* & alii contra
Navar. Samb. Less. & alios. Pœna vindic-
tativa, quæ propriis pœna est, non à
potestate privata ad vindictam exercen-
dam, sed à potestate publica debet pro-
venire, & ex fine quidem honesto, scilicet,
vel ut delinquens emendetur, vel
saltem, ut alii terrore supplicii non de-
linquant. Et quidem debet servari prop-
ortio arithmetica, & æqualitas pœnæ
ad culpam, sicut in aliis actibus justitiæ
commutativæ. Debent tamen attendi cir-
cunstantiæ delinquentium: nam pœna,
quæ respectu servi, & plebeji est levis,
respectu ingenui, vel nobilis est gravis.
Ideò jubentur severius castigari servi,
quam ingenui in L. 10. L. 28. §. fin.
ff. h. tit.

320 Et quidem semper debet præce-
dere culpa, ut imponatur pœna: & re-
gulariter debet esse culpa illius, qui pu-
nitur, cap. 22. h. t. potest tamen accide-
re, quod quis sine culpa propria punia-
tur, sic causa publica exigente, cap. 23. de
Reg. jur. in 6. ut scilicet alii terrore per-
cussi, difficilius crimina atrociora com-
mittantur. Sic pœna ob crimen hæresis, &

& læsæ Majestatis in aliquem statuta tran-
sit de parentibus ad filios, cap. 10. cap. 15.
de Hæret. in 6. L. 5. §. 1. C. ad Leg. Juliam
Majest. L. 9. tit. 31. p. 7. Et Episcopum
occidens amittit quidquid habet ab Eccle-
sia, & ejus liberi, usque ad quartam ge-
nerationem accentur ab Ecclesia, & be-
neficiis illius, cap. 10. cap. 12. h. t. Si com-
munitas aliqua, licet non tota, sed tan-
tum major ejus pars delinquat, quia ma-
jor pars totam communitatem represen-
tat, tota potest puniri. Ita jubet Domi-
nus delere urbem, ac omnia, quæ in illa
sunt, usque ad pecora, ob delictum ali-
quorum. *Deut.* 13. ex vs. 15. non tamen
possunt innocentes in vita, vel membris
puniri: nam in hæc non habet Respubli-
ca potestatem, ut habet in bona suorum
subditorum. Quando verò aliqui particu-
lares alicujus Civitatis delinquant, ipsi
tantum puniendi sunt. L. 7. §. fin. ff. de
Jurisd. vel aliqui ex ipsis, quo sors de-
signet. *Novel.* 30. cap. 11. ut in militibus
transfugis quotidie fit. Si tamen omnes
deliquerint, ut in seditione, vel tumultu,
solum motores principales capite, cæ-
teri verò mitius plectuntur; v. g. in bo-
nis fortuna, cap. 5. §. 9. q. 1. *Ubi enim mul-
torum strages jacet, ibi subtrahendum est
aliquid severitati, ut addatur amplius
charitati.* Aliquando potest Civitas des-
trui, vel domus alicujus, quando gravis-
simum delictum est; v. g. contra Regem,
debentque domus, & ædificia demoliri,
& solum aratro proscindi, & sale conspergi,
vel manu militari comburi. *Gom. Var.* 3. cap. 1. ex n. 52. *Hev.* in Curia *Philip.*
p. 3. §. 9. n. 1. Et potest communitas
in his casibus dissolvi. L. 2. tit. 2. lib. 8.
R. C. ibi: *O por que quando algun grave, y
detestable crimen es cometido por algunos de
algun Colegio, ó Universidad, es razon que
el tal Colegio, y Universidad sea disuelto,
y aniquilado, y los menores por los mayo-
res, y los años por los otros sean puni-
dos, &c.* Et sic fuit deletus Ordo Milli-
tariæ Templariorum in Concilio Viennen-
si: & Jacobus de Molay totius ordinis
Magister fuit Parisiis vivus fiammis ad-
dictus anno 1313. *Ludov. Morer.* in suo
Diet. Hist. V. Templiers. Nunquam ta-
men in foro externo punitur delictum
merè internum, cap. 14. cap. 20. de Pœnit.
D. 1. Hoc enim solum Deo habet ultio-
rem. At verò conatus aliquo jam opere
externo significatus puniri debet: & qui-
dem regulariter pœna extraordinaria; nisi
quando aliter in jure expressè disponitur,

& jam de aliquibus casibus dicimus. L. 2.
tit. 31. p. 7. & ibid. *Greg. Lop.* L. 1. tit. 21.
lib. 8. R. C. & ibid. *Aceved.* & alii.

321 Pœna vindictiva variè dividi-
tur: nam 1. Alia est *capitalis*, alia non
capitalis. Capitalis est ea, quæ reum puni-
t mortem; vel naturalem, quæ ultimum
supplicium dicitur. L. 21. ff. h. t. vel ci-
vili: quæ scilicet vel libertas, vel jus
civitatis amittitur, ut damnatio ad me-
tallum, vel deportatio. L. 14. ff. h. t. sed
hodie talis est damnatio ad triremes.
Non capitalis est, quando salva libertate,
& civitate, quis punitur: quod si in cor-
pore, ut membris abscisione, fustigatio-
ne, vel incarceratione, & aliis dicitur
corporalis. Alia verò existimationem, &
famam depriment, & infamiam irrogant.
Alia delinquentem in bonis fortunæ puni-
unt, quibus aliqua multa pecuniaria,
non parti, sed fisco applicatur, & dicuntur
pecuniariæ: 2. Alia est *ordinaria*, alia
extrordinaria, seu *arbitraria*. Ordinaria
est ea, quæ definitur, & taxatur, à jure,
vel consuetudine. Et hæc aliquando ipso
jure, seu ipso facto incurritur, quando
ita à jure exprimitur, adeò ut antequam
Judex sententiam proferat, incurritur.
Aliquando autem est necessaria Judicis
sententia condemnatoria, ut ea incurra-
tur. *Extraordinaria*, seu *arbitraria* est,
quæ nullo jure, vel consuetudine præ-
scribitur, sed arbitrio Judicis infligenda
relinquitur, secundum circumstantias deli-
cti, personæ, loci, temporis, &c. *Suar.*
de Legib. lib. 5. cap. 7. 3. Alia est *perso-
nalis*, quæ scilicet tantum persona affli-
gitur; v. g. incarceration, fustigatio, &c.
Alia *realis*, quæ persona in bonis tantum
plectitur; v. g. multa pecuniaria, priv-
vatio beneficii, &c. Alia *mixta*, quæ
utramque complectitur, ut relegatio, in-
terdictum: 4. Alia est *positiva*, quæ scilicet
factum, vel actionem alicujus, vel
ipsius delinquentis, vel alterius requirit
ad sui executionem, ut incarceration,
multæ solutio, exilium, fustigatio, &
aliæ similes. Alia est *privativa*, quæ scilicet,
sine facto, vel actione, vel delin-
quentis, vel alterius privat aliquo jure,
vel re, ut iritationes actuum, inhabi-
litates, irregularitates, censuræ: 5. Alia
est *sententia ferenda*, quæ scilicet, non
fertur à Lege, sed ferenda est à Judice
cum causæ cognitione. Alia est *sententia
lata*, quæ scilicet, jam est lata ab ipsa Lege
sine alterius ministerio. Hæc omnia atten-
tè circumspecti debent, quando in aliqua
Le-

Legem imponitur aliqua poena, ut ejus qualitas, & obligatio recte percipiantur. Vide *Suar. de Legib. lib. 5. ex cap. 4.*

322 Princeps Supremus, vel Legislator habet jus aggratiandi, hoc est condonandi poenam, etiam in Lege taxatam. Ipse enim est Lege superior, & Lex viva, ac proinde sicut posse Legem absolute revocare, poterit in ea in hoc, vel illo casu dispensare: imò & hoc facere potest, etiamsi poena in Lege Divina veteri sit assignata: nam in Lege Gratia jam Lex vetus non habet vim, cap. 3. de *Constit.* ut talis ergo condonatio valeat, solum requiritur Principis voluntas, à qua Legis obligatio pendet: ut verò licite fiat, debet non valde frequenter, sed raro hæc potestas exerceri; & quidem cum discretione, & prudentia, ne fortè præjudicium Reipublicæ resultet ex hac nimia facilitate condonandi, & indulgendi: & vitium, & delictis scateat cum maximo publicæ quietis, & boni communis damno, & perturbatione: nam certè sunt delicta, in quibus est culpa relaxare vindictam. C. 1. de *Postulat. Pralator.* regularitèr expedit iustitiam, quam condonare poenam, eam in aliam mitiorem commutare. In nostra Hispania de hac gratia, quæ Hispanè: *Indulto, y perdon*, dicitur hoc disponitur in L. 1. tit. 25. lib. 8. R. C. ibi: *Los perdones generales, ó especiales, que Nos hacemos, se entiendan de todos los malfecios, que fueren cometidos, y perpetrados, salvo leve, ó traycion, ó muerte segura, y perdonando los enemigos, porque así entendemos, que cumple à nuestro servicio, y à provecho de nuestros Reynos.* In L. 2. & seqq. hæc indultorum materia variè restringitur, & merito ob rationem text. in cap. 1. D. 86. ibi: *Inferiorum culpa ordinum ad nullos magis referende sunt, quam ad desides, negligentesque Rectores, qui multam sæpè nutriunt pestilentiam, dum austeriorem dissimulant adhibere medicinam.* Nam ut dicit D. Ambrosius in cap. 33. 23. q. 4. *Nonnè cum uni indulget indigno plurimos facit ad prolapsionis contagium provocari?* Facilitas enim veniæ incentivum tribuit delinquendi, cap. 13. de *Vita, & honest.* L. 2. tit. 28. lib. 8. R. C. ibi: *Porque el perdon que de ligero se hace, da ocasion à los hombres para hacer mal. Et ibid. Aceded.* In Indiis Præreges solum habent à Rege facultatem, de qua *Solorz. Polit. Ind. lib. 5. cap. 13. Teniendo entendido, que no habeis de perdonar delitos, que no fueren de rebelion, ó dependientes de*

ellos, y que de este poder no debeis de usar, si no fuere en caso de guerras, y alteraciones.

323 Judex verò inferior regularitèr non potest dispensare in poena ordinaria à jure definita: Judex enim non debet de Legibus, sed secundum illas judicare, cap. 1. de *Constit. cap. 3. D. 4.* est enim inferior Lege, ac proinde non potest eam corrigere, vel immutare, cap. 16. de *Majorit. Suarez, de Legib. lib. 5. cap. 11. n. 2. & com. DD. cum Div. Thom. 2. 2. q. 67. art. 4. in corp. ibi: Duplici ratione impeditur judex, ne reum à poena absolvere possit: primo quidem ex parte accusatoris, ad cuius jus quandoque pertinet, ut reus puniatur, puta propter aliquam injuriam in ipsis commissam, cujus relaxatio non est in arbitrio alicujus Judicis, quia quilibet Judex tenetur jus suum reddere unicuique. Alio modo impediatur ex parte Reipublice, cujus potestate fungitur, ad cuius bonum pertinet, quod malefactores puniantur; sed tamen quantum ad hoc differt inter inferiores Judices, & Supremum Judicem, scilicet, Principem, cui est plenariè potestas publica commissa: Judex enim inferior non habet potestatem absolvendæ reum à poena, contra Leges superioris sibi impositas; sed Princeps, qui habet plenariam potestatem in Reipublica. Si ille, qui passus est injuriam velit eam remittere, poterit reum licite absolvere, si hoc publica utilitati viderit non esse nocivum. Omnes sanè Judices debent memoria retinere, ut executioni mandent, quod monet J. C. Marcianus in L. 11. ff. b. t. *Perspicendum est judicanti, nequid, aut durius, aut remissius constituitur, quam causa deposcit: nec enim aut severitatis, aut clementie gloria affectanda est, sed perpenso iudicio, prout quaque res exposulat statuendum est.* Quando verò aliquid dubium occurrit, vel circa factum, an scilicet delictum sit commissum, vel circa jus, qua scilicet poena puniri debeat, in partem mitiorem semper inclinabit. L. 11. L. 42. ff. b. t. Pro quo præsentem habere oportet benignissimam nostri Hispani Imperatoris Trajani sententiam, verè tanto Principe dignam, qui sic *Assiduo Severo* rescriptis: *Satinus enim esse impunitum relinquit facinus nocentis, quam innocentem dammare.* L. 5. ff. b. t. L. 9. tit. 31. p. 7.*

324 Potest tamen Judex inferior aliquando poenam in Lege taxatam diminuire, vel augere pro ocursu circumstantiarum. Et quidem potest mitigare po-

penam. 1. Quando reus ultro se Judicis sistit, & coram eo crimen fatetur, præcipuè in crimine prodicionis, vel læsæ Majestatis: nam etiam si complex sit, aliquando integrè absolvitur à poena. L. 5. §. *fin. C. ad Leg. Sul. Majest.* 2. Quando reus est valde nobilis, vel illustri: licet enim poena pecuniaria gravius sit puniendus nobilis, quam plebejus; poena tamen corporali initiis pleci debet nobilis, vel illustris. L. 16. §. 3. ff. b. t. vel etiam si benemeritus de Republica sit, vel in aliqua arte valde insignis, & excellens: tunc enim Judex Principem consulere debet. L. 31. ff. de *Poenis. Havia in Cur. Philip. p. 3. §. 17. n. 20. 3.* Ob infirmitatem animi, quæ in foemina, vel in minori multum excusat à culpa. 4. Si ob corporis debilitatem, vel constitutionem, poena redderet gravior, quam meretur culpa, v. g. si ex Lege esset unus oculus excutiendus, & reus sit luscus, qui uno oculo caret. Et hac ratione suspenditur poena mortis, quando mulier puniunda gravida est, quousque pariat. L. *fin. tit. 31. p. 7. 5.* Si non ex proposito, sed ex subita ira vel ob gravem provocationem delictum committatur. L. 8. tit. 31. p. 7. 6. Quando aliquantum censetur crimen purgatum carceris asperitate, foetore, molestia, & diuturnitate: non ob suam culpam, seu conatum, sed ob Judicis moram. L. 23. C. b. t. Vel etiam temporis diuturnitate, quo fuit commissum delictum; saltem accedente constanti vite emendatione. L. 25. ff. b. t. L. 8. tit. 31. p. 7. quæ omnia comprehendens, ait, debere Judicem ad poenas imponendas considerare personas delinquentis, & passî damnum, tempus, locum, modum delinquendi, aliasque circumstantias. 7. Quando funis rumpitur sine fraude, vel dolo tempore executionis sententiæ, reo manente illæso, suspenditur ulterior executio, & Principes consulitur, si in modo talis successus, aliqua singularis specialitas relluceat. *Havia in Cur. Philip. p. 3. §. 17. n. 22. G. m. 3. Var. cap. 3. n. 37. c. 6.* & ita me præsentem Manila contigit.

325 Potest item Judex poenam ordinariam augere, quando delictum est contra Principem, parentem, Dominum, patronum, vel si committatur in Ecclesia, in theatro, vel in foro, vel coram superiore, vel noctu patretur; arg. L. 16. ff. b. t. Et præcipuè si crimen sæpè iteretur: iteratio enim notabiliter aggravat delictum: nam qui tali frequentia in

crimen relabitur ferè nullam spem emendationis relinquit. L. 28. §. 2. & 10. ff. b. t. L. 8. tit. 31. p. 7. In nostra quidem Hispania, quando poena mortis imponitur, ense, aut gladio, aut furca, aut igne executioni mandanda est: non autem debet caput securi, aut falce amputari: nec debet delinquens lapidari, præcipitari è turri, ponte, vel alio loco, aut crucifigi. Nec debet liberi hominis facies combustione, aut incisione deturpari, nec character, aut signum aliud ibidem infigi. L. 6. tit. 31. p. 7. in aliis corporis partibus potest fieri mutilatio, vel character infigi. Et in aliquibus casibus potest etiam in facie hominis aliquid infigi signaculum, ut in L. 5. tit. 1. lib. 5. R. C. habetur, ibi: *Mandamos, que qualquiera que fuesse casado, ó desposado por palabra, de presente, y se casare, ó desposare otra vez, que demás de las penas en el Derecho contenidas, que sea berrado en la frente con fierro caliente, que sea hecho à señal de q. sed hæc poena non est in usu, & tales polygami ab inquisitoribus hodie tantum puniuntur. *Aceded.* cum aliis in d. L. 5. Et quamvis in L. 6. tit. 31 p. 7. dicatur, quod delinquentes possint tradi dilacerandi bestiis, hæc poena jam non est in usu, ut bene notat *Greg. Lop. ibid.* De poena deportationis, & damnationis in metallum dicitur in L. 1. tit. 24. lib. 8. R. C. *Mandamos, que cada, y quando que alguna, ó algunas personas, assi varones, como mugeres de nuestros Reynos, ovieren cometido, ó cometieren qualquier delito; porque mereçcan, ó deban ser desterrados, segun Derecho, y Leyes de nuestros Reynos, para alguna Isla, ó para labrar, ó servir algunos metales, que à los tales las nuestras Justicias las destierren, que wayan à servir à la Isla Española.**

326 Poena sententiæ ferende non incurritur ante Judicis sententiam: Lex enim designat poenam infligendam à Judice non eam infligit, ac proinde antequam infligatur à Judice non debetur à reo. Quando poena positiva est ipso jure lata licet non sit necessaria sententia Judicis condemnatoria ad illam incurrendam: siquidem jus tali facto, vel actioni poenam taxavit, & diffinivit: requiritur tamen sententia Judicis declaratoria, ut debeat: nam quamvis Legislator posset obligare reum ad talem poenam subeundam, & in se exequentiam, etiam sine ullo Judicis interventu, ut de aliquibus Legibus Hispaniæ constat.

tat. *Suar. de Leg. lib. 5. cap. 7. n. 7.* Regulariter tamen non constat, Legislatores, vel Ecclesiasticos, vel Seculares de facto obligare voluisse reum ad talem in se exequentiam poenam: ante omnem Judicis sententiam. *Suar. de Legib. lib. 5. cap. 7. n. 6.* Si poena sit privativa, & respiciat jus quærendum, sed nondum quæsitum, transgressores obligat ante omnem Judicis sententiam. Leges enim imponentes talem poenam, ad illius juris acquisitionem, tanquam conditionem requirunt, quod non ponatur illud factum, vel actio cui est annexa poena: ac proinde, posito illo facto, declarant reum non posse tale jus obtinere. Sic Beneficiarius non recitans horas Canonice tenetur pro ratione temporis dimittere fructus beneficii. Si quidem illos suos non fecit ex defectu conditionis requisitæ ad illos acquirendos. *S. Pius V. Motu proprio, 12. Kal. Octob. 1571.* Episcopus, qui non consecratur intra 6. menses, à die à quo confirmationem obtinuit, Episcopatum ante omnem sententiam dimittere debet. *Trid. sess. 23. de Reform. cap. 2. Parochus, qui intra annum culpabiliter omisit ad Sacerdotium promoveri, dimittere debet, ante omnem sententiam, beneficium Parochiale. c. 14. de Elect. in 6. Novar. Man. cap. 25. n. 122.* Quando verò poena privat jure jam quæsito, non incurritur ante sententiam Judicis declaratoriam; *arg. c. 19. de Heret. in 6. &c.* sic obtinuit usus, qui jure suffragante, has poenas in benigniorem partem interpretatur. *c. 49. de Reg. jur. in 6. Covar. de Spons. p. 2. cap. 6. §. 8. Less. L. 2. de Just. & jur. cap. 29. & n. 63. Sanchez. de Matrim. lib. 2. D. 53. ex n. 5.* Ante omnem tamen sententiam incurritur censura ipso jure impositæ, ac proinde reus statim debet abstinere à communicatione fidelium, à divinorum participatione, & ab administratione officii, vel beneficii; *arg. c. 29. 17. q. 4.* Idem, usu interprete, dicendum est de irregularitatibus, & inhabilitate ad ordinum susceptionem, vel executionem: ad contrahendum matrimonium: ad collationem beneficii, ad suffragium in electione, &c. *Suar. de Legib. lib. 5. cap. 5. & n. 9. Sanchez. de Matrim. lib. 9. D. 30. in summa.* Si poena sit ferenda sententiæ, delinquens non amittit dominium rei, vel beneficii, quousque à Judice cum causa cognitione condemnatur, & tantum à die condemnationis tenetur fructus restituere, si quos percepit. *Extrav. 2. de*

Simon. instit. com. Si poena sit ipso jure lata: v. g. quod Lex ipso jure imponat publicationem bonorum, beneficij privationem, delinquens amittit dominium rei ex tempore patratæ criminis; ne alias verba, ipso jure, casent frustranea, & inutilia. Suar. de Leg. lib. 5. cap. 8. Less. de Just. lib. 2. c. 29. n. 64. contra Sanchez. in Decal. lib. 2. cap. 22. n. 2. Retinet tamen possessionem, & usum rei, quousque per sententiam Judex declarat, poenam ob tale crimen inflictam à lege, incursum esse. Sic beneficium retinet usque ad criminis declarationem Canonici, qui Prælatum, vel alium Clericum suæ Ecclesiæ occidit. *c. 12. b. t. Clericus, qui alium Clericum percussit. c. 5. b. t. in 6. & alii hujusmodi.*

327. Quando verò in Lege additur Absque alia declaratione, vel nulla mentione prævia, ut in *Extrav. Ambitione de Reb. Eccl. non alien. inter com.* dicitur de Prælato male alienante res Ecclesiæ, quod beneficio privatus existat ipso facto, & absque alia declaratione beneficium vacare censetur: tunc nulla requiritur declaratio, ut amittatur beneficium. Unde fit, ut statim oriatur obligatio in conscientia renuntiandi illud. *Suar. de Legib. lib. 5. cap. 8. n. 14.* Aliud dicendum est in *c. 1. de Homic. in 6.* Ubi dicitur, quod nulla requiritur sententia contra Clericum, qui ipso jure privatur beneficiis propter commissum assassinium, postquam de crimine probabilibus argumentis constiterit: ubi aliqua sententia innotuit: nam alias ad quid deberet Judicis constare probabilibus argumentis? *Suar. de Legib. lib. 5. c. 8. n. 15. Sanchez. de Matrim. lib. 7. D. 53. ex n. 5.* Postquam reus est condemnatus ad poenam pecuniariam, vel est declaratum à Judice, eam incurrisse, quando hæc à jure imponitur: si reus appellatione, vel alio juris remedio, non potest suspendere sententiæ executionem tenetur reddere pecuniam quandocumque ab eo petatur: retineat tamen potest, donec exigatur ab eo: nam potest prudenter presumere ex praxi, & consuetudine, sibi eam condonari. *Castropal. tr. 3. D. 2. p. 4. non. 6. Suar. de Legib. lib. 5. cap. 7. n. 7.* Si ad poenam nimis durat condemnatur, v. g. ad mortem, mutilationem gravem verberationem, non potest obligari, ut sibi mortem inferat, sumendo venenum, vel à cibo abstinendo: sufficit si patienter ferat. Si verò sit in exilio, vel carcere non potest fugere, cum sententiæ juxta

parendum sit *D. Thom. 2. 2. q. 62. art. 2.* Nisi forte carcere sit nimis durus, vel locus exilii sit insalubris: nam tunc fugere potest, cum sit valde difficile, reum obligare, ut sit Minister contra se ipsum poenæ admodum moleste. Et hac ratione damnati, ad triremes possunt in conscientia fugere. *Suar. de legib. lib. 5. cap. 10. ex mun. 5.*

328. Aliquando possunt plures poenæ eidem infligi delicto, ut si in uno actu, vel in una occasione plura delicta committantur; v. g. si quis alium percutiat, & simul in Deum blasphemet, pro criminum diversitate diversæ poenæ sunt imponendæ. *L. 2. ff. de Privat. delict. L. 32. §. 1. ff. ad Leg. Aquil.* imò idem delictum, si postquam semel est puni- tum, iterum repetatur, quia novum delictum est, novam poenam meretur. *c. 1. b. t. Si verò idem delictum sit, quod habeat tractum successivum, ut adulterium, si non sit interruptum, vel jam à Judice puni- tum, licet sæpè repetatur, quoad poenam fori externi unum tantum censetur, & una poena, licet gravius, vindicatur. Glossa. in L. Vulgari, V. Fure- rit, ff. de Furtis. Covarr. Var. 2. cap. 10. n. 8.* Insuper delicta, & poena morte delinquentium finiuntur. *c. 14. D. 23. L. 6. ff. de Publ. jud.* Si verò delinquens jam fuerat multa pecuniaria damnatus, nec sententia fuit per appellationem suspensa; cum fisco sit juxta ad eam quæsitum, eam ab hæredibus delinquentis repetet *L. 20. ff. de Accusat.* Poena tamen corporalis regulariter non exequitur in delinquentium cadaveribus, nisi forte admodum atrox sit delictum, ut ad terrorem aliorum, vel ad tollendum scandalum, vel ob aliam justam causam expediat, ut cadavera furca suspendantur. Sic Ecclesia etiam mortuis. Hæreticis, in sua contumacia persistentibus, denegat sepulturam: quin etiam potest mortem hæresis detegatur, condemnatur tanquam hæreticus, & ejus ossa exhumantur, & comburantur: vel si hac non possint haberi, eorum: comburitur effigies, ut sæpè fit in Hispania. Etiam criminum per duellionis, & repetendarum post mortem causa inchoari potest, ut convicto reo, etiam mortuo, memoria ejus damnatur, & ejus bona successoribus ejus eripiantur. *L. 20. ff. de Accusat. L. fin. C. ad Leg. Jul. Majestat.*

329. Inter poenas, aliæ animum afficiunt, aliæ corpus: aliæ in bona temporalia diriguntur. Inter poenas, quæ ani-

num afficiunt, infamia præcipuum obtinet locum. *Infamia est bona fame privatio:* fama etenim est statum illasæ existimationis Legibus, ac moribus comprobatus. *L. 5. §. 1. ff. de Extraordin. cogn.* Hinc infamia erit sinistra opinio de fama, & existimatione alterius orta ex viti: quidem hoc debet esse publicum, & notorium notorietate juris, vel facti. *Sancti. in Decal. lib. 2. cap. 26. n. 2. Suar. de Cens. D. 48. sect. 1. ex n. 13.* Alia est infamia facti, quæ scilicet oritur ex delicto, vel defectu, & notam, & boni nominis, & existimationis diminutionem apud bonos, & honestos viros affert, etiam nulla Lege adjungente infamiam tali facto. *L. 1. L. 4. ff. de Hic. qui notant. infam.* Sed cum hæc infamia facti ipsi annexa sit, hoc constanti, & publica vitæ emendatione, saltem per triennium abolito, ipsa cessat. *c. 4. D. 56. c. 4. 35. q. 6.* & etiam irregularitas, ex ea proveniens; si irregularitas dici debet impedimentum temporale ad ordines ascendendi, vel in illis ministrandi. *C. fin. D. 51. Suar. de Cens. D. 48. sect. 2. Molin. de Just. tr. 4. D. 10. Barbosa. de Offic. Episc. alleg. 43.* Alia est infamia juris, quæ sola poenæ rationem habet, & est illa, quæ à jure ob aliquod delictum irrogatur. Et quidem tribus modis contrahitur. 1. ipso jure, quando scilicet, aliquis delictum committit, cui à jure infamia, & ignominia annexa est, & incurritur ante omnem Judicis sententiam, etiam declaratoriam: sed tunc solum, quando in Lege expressè dicitur, quod incurrat ipso jure, vel eo ipso, absque alia declaratione. Quod si verba sint indifferentia, etiam si dicatur: *Qui hoc fecerit infamis sit.* Intelligenda sunt per sententiam. Et sanè hoc temperamento adhibitio, nec verba Legis reddunt vana, & elusoria, nec Lex poenalis extenditur ultra verba. *Suar. de Cens. D. 48. sect. 1. n. 12. contra Sanchez. in Decal. lib. 2. cap. 26. n. 1.* Infames ergo infamia juris sunt exercentes lenocinium, quæstum usurarium, histiones, & turpes ludos pro quæstu agentes, locantes se ad pugandum cum bestiis: suscipientes pro quæstu privatum cum homine certamen duo matrimonia simul contrahentes: perjuriarum promissorum in contractibus committentes: & sodomiam ex consuetudine exercentes: suscipientes duellum: sceminam matrimonij in eandem causa rapientes. Denique omnes illi, quos Jus Civile pro infamibus habet,

Jure item Canonico infames censentur, nisi aliqui expressè excipiantur. *c. 2. c. 17. 6. q. 1. Suar. de Cens. D. 48. sect. 1. n. 5.* Infamiam equidem Canonice incurrit omnis ille, qui infamis est de Jure Civili, & præterea omnis ille, qui suis culpis exigentibus promovetur non potest ad sacerdotium. *c. 2. 6. q. 1.* Et quidem quodlibet crimen, seu peccatum mortale publicum constituit hominem canonicè infamem, atque adeò irregularem, quandò in eo statu publicè perseverat; *arg. c. 54. de Testibus. Suar. de Cens. D. 48. sect. 2. n. 6.*

330 Secundò: infamia judicis sententia contrahitur, quando aliquis de crimine infamante condemnatur, etiam si in sententia non fiat infamiae mentio: dum sententia sit valida, & in rem judicatam transisset. *L. 6. §. 1. ff. de His, qui notantur infam. Sanchez in Decal. lib. 2. c. 27. n. 1.* Infames ergo sunt qui accusati de publico delicto condemnantur, ut de crimine læsæ Majestatis, proditiōnis, vel falsi. *L. 7. ff. de Publ. judic.* Etiam ex delicto privati, ut de injuria, rapina, furto, expilata hæreditate condemnati infames fiunt. *L. 7. ff. de Public. judic. L. 5. L. 8. L. 12. C. Ex quibus caus. infam. Et qui pretio paciscuntur, ne accusentur de his criminibus. L. 4. §. fin. ff. de His, qui notant. & qui condemnantur de calumnia, vel prævaricatione commissæ in judicio publico, vel de dolo malo commisso in tutela, mandato, deposito, societate, vel in accusatione alicujus criminis. L. 1. L. 6. ff. de is, qui not. L. 22. C. Ex quibus caus. infam. Suar. de Cens. D. 48. sect. 1. Molin. de Just. tr. 4. D. 9. 3. Pœnæ genere infamia incurritur, quando quis deportatur, vel in opus publicum ad tempus damnatur. *L. 6. C. Ex quibus caus. infam. vel si quis ex justa causa fustigatur. L. 22. ff. de His, qui notant.* Secus si causa indagandæ veritatis fustigetur. *L. 14. C. Ex quibus caus. infam. Molin. de Just. tr. 4. D. 9. n. 19.* Vel si quis militia causa ignominie exauthoricetur, vel ordine moveatur, vel honoribus privetur. *L. 1. c. 2. ff. de His, qui not. L. 3. C. Ex quibus caus. infam.* Huc reducitur infamia, quæ ad aliquos tantum effectus in jure expresos incurritur ex delicto alieno. Sic infames habentur filii perduellium, qui crimen læsæ Majestatis perpetrarunt. *L. 5. §. 1. C. ad Leg. Jul. Majest. Filii, & nepotes illorum qui violentas manus in Cardinalem injecerunt. c. 5. b. t. in 6. Spurii, & similes. Ali-**

quando etiam sine culpa, sed tantum ex officio vili contrahitur infamia. Sic provarietate Regionum aliqui Officiales, nec eorum filii admittuntur ad aliqua officia: quia infames reputantur. Et infames à Dignitatibus, & honoribus acentur. *L. 2. C. de Dignit. c. 11. de Excessib. Prælator. c. 87. de Reg. jur. in 6.* adeo, ut si ipsis dignitates, vel beneficia Ecclesiastica conferantur, collatio sit ipso jure nulla saltem in foro externo; pro foro verò interno, cum pro eo nullum jus tales provisiones irritet, bene subsistent. *Nav. Man. cap. 27. n. 207. Molin. de Just. tr. 4. D. 11. Garcia de Benef. p. 7. cap. 8. n. 47. & alii.*

331 Profectò infames: etiam sunt irregulares: ac proinde neque ad ordines promovetur, neque in jam susceptis ministrare valent: Quippè tantum debent, ad tam sacrum ministerium admitti homines bonæ famæ, & existimationis. *C. fin. D. 51. c. 17. 6. q. 1.* Quandò verò infamia est facti, hæc per emendationem vitæ cessante, cessat hoc impedimentum, quod non est propriè respectu illorum irregularitatis, sicut verè est respectu infamium infamia juris. Etiam ab aliis actibus legitimis, & muneribus publicis excluduntur: ac propterea nequeunt esse Judices, Assessores, Advocati, Tabelliones accusatores, ne testes. *t. 17. 6. q. 1. c. 54. de Testib. L. 3. §. 1. ff. eod.* Ab hæreditate in testamento relicta excluduntur, non solum si parentes, sed etiam si fratres, vel sorores agant de inofficio. *L. 27. C. de Inoffic. Testament.* Infamia juris ex se est perpetua, potest tamen tolli à Principe, à quo imposita est: à Pontifice quidem pro foro Canonico, & etiam ab Episcopo; *arg. c. 23. de Sent. & re judic. à Principe Sæculari pro foro Civili. c. 7. §. Hinc, 2. q. 3. Infamia à Jure Civili inducta, & Jure Canonico recepta, si à Principe, vel Magistratu Sæculari tollatur, etiam pro foro Canonico ablata censetur. Infamia facti factò contrario, & vitæ emendatione, & per baptismum aboletur. *c. 4. D. 56. c. 54. de Testib. Suar. de Censur. D. 48. sect. 2.**

332 Inter pœnas corporis afflictivæ habetur incarcerationio: Ad hanc ergo Clerici possunt damnari, non tantum ut ibidem custodiantur, ad quod tantum ex Jure Civili carcer habetur. *L. 8. §. 9. ff. b. t. L. 4. tit. 31. p. 7.* Sed etiam ut ibi affligantur, ut ex Jure Canonico in *c. 3. b. t. in 6.* & praxi tribunalium ha-

betur. Debet tamen carcer non esse squalidus, sed decens. *Trid. sess. 25. de Ref. cap. 6.* potest tamen pro qualitate delicti exasperari, ita ut incarcerationis solum pœnæ doleris, & aqua angustia sustentetur. *c. 27. de V. S. & contra vitæ subsidium mortis solatium invoert: vivens pœnæ, non culpe: vindictæ speculum, non offensæ. c. 5. b. t. in 6.* Imò olim personæ Deo dicatæ turpiter viventes mancipabantur ergastulo. *Hispanè. Mazmorra. c. 8. §. Salomon, D. 45. c. 11. 27. q. 1. quin, & in casibus, in quibus de Jure Civili pœna mortis, non simplex, sed atrocior essent infingenda, carcer debet esse perpetuus. c. 15. §. 1. de Hæretic. nunquam tamen possunt negari incarcerationi alimenta ad vitam necessaria: alias Episcopus irregularis fiet, si ex alium defectu mors sequatur: imò si injustè, & sine sufficienti informatione Clericum incarceret excommunicationis pœnam incurret; *arg. c. 15. de Sentent. excom. in 6.* Etiam Laicos potest Judex Ecclesiasticus incarcerare in delictis ad suum Tribunal spectantibus, præcipuè in causa hæresis. *c. 15. §. Si quis, de Hæret. At in nostra Hispania Judex Ecclesiasticus nequit per se, vel suos Ministros capere Laicos, nec bona ipsorum, sed indiget auxilio brachii Sæcularis. L. 14. tit. 1. lib. 4. R. C. & Civitas Placentiæ in contradictorio judicio Regiam obtinuit executoriam, qua fit declaratum, Judicem Ecclesiasticum Laicos per se incarcerare non posse, nisi in tribus casibus, scilicet pro hæresi, sacrilegio, & stupro: eo quod in stupro ad matrimonium concluditur. *Acced. in L. 14. tit. 1. lib. 4. R. C. n. fin.* Item Clerici, etiam Sacerdotes, & torqueri possunt, mitius tamen, quam Laici, & tantum si dentur majora indicia, quam quæ ad Laicorum torturam sufficerent. Et licet olim à Laico non possent torqueri: Hodie ex consuetudine Laicis committitur tortura Clericorum; *arg. c. 15. de Sentent. excom. in 6. Diaz Pract. Crim. Canon. cap. 117.* Judices Ecclesiastici etiam possunt relegare, seu in exilium Clericos mittere. *c. 8. D. 45.* Episcopus quidem potest relegare à sua Diocesi, Archiepiscopus à tota sua Provincia. *Gonz. in c. 1. de Calumniant. n. 14. & alii.* At verò, ut per tale exilium à toto Regno, Civitatis, & patriæ jurâ adimantur, cum hæc pœna non sit pœnæ Ecclesiam, debet auxilium sæculare implorari. *c. 2. de Cleric. excom. ibi: Quod si aliquis ita omnia contempserit, & Epis-***

capus minime emendare poterit, Regis judicio ad requiritum Ecclesie exilio damnatur. Et in hoc sensu dicit *Barb. in d. c. 2. n. 4.* quod Ecclesie pœnam exilii non habet. *Gonz. in c. 1. de Calumniant. n. 14.* Ubi plures Textus, DD. citat. Olim Clerici, & aliquando Laici, etiam foeminae ob graviora crimina in arcum Monasterium detrudebantur. *c. 6. b. t. c. 2. de Adult. c. 10. de Purgat. Canon. non ut fierent Religiosi, sed ut de suis peccatis Monachorum exemplo allecti, poeniterent, & de salute animæ cogitarent, c. 7. D. 50. c. 6. §. fin. de Homicida. c. 14. de Pœnit. & remis. Hæc pœna ferè in usu non est, & in ejus locum rei ad trirèmes condemnantur, vel ad carcerem. Qui verò in perpetuum damnantur ad trirèmes prius degradantur: quæ ad tempus verbaliter deponuntur, & à lictoribus trirerium, Hispanè: *Comitres* licite verberantur. Etiam Olim Clerici flagellabantur, seu verberabantur. *c. 4. de Raptor. c. 1. de Calum. sed hæc pœna in Hispania, & alibi in desuetudinem abiit. Barbos. in c. 1. de Calumniant. 2.**

333 Judex Ecclesiasticus potest imponere Clerico, vel etiam Laico, in causis sui fori muletam pecuniariam. *c. 2. b. t. c. 18. de Offic. Ordin. c. 14. de Judic. c. 4. de Raptor. Trid. sess. 25. de Ref. c. 3.* non solum, quando hæc à jure, vel à Synodali Constitutione est statuta, sed etiam quando pœna delicti commissi est arbitraria, *arg. c. 4. de Offic. delegat. Quando verò alia pœna; v. g. corporalis est à jure statuta, nequit Judex Ecclesiasticus eam in pecuniariam convertere. c. 3. b. t. tum: quia non debet contra sed secundum jus judicare. Tum, ne avaritiam sectari videatur tum ne delictis ansa deatur, quia nullam reus pertimescit culpam, quam redimere nummis existimat. *c. 13. §. fin. de Offic. Ordin. c. 23. de Vita, & honest. Hæc muletæ sunt applicandæ causis piis, existentibus in loco delicti commissi. Nec potest Judex eas applicare mensa, vel Camera Capitulari: nec etiam Ecclesie Cathedralis fabricæ, nec stipendio Vicarii, vel Officialium. *Trid. sess. 25. de Ref. c. 3. Barbos. de Offic. Episc. alleg. 107. n. 19.* in nostra Hispania imponitur obligatio Judicibus Ecclesiasticis applicandæ in subsidium belli contra Infideles pœnæ pecuniarias, quas ipsi imponunt, & quamvis olim tota suma muletæ, sic esset applicanda, hodie sufficit, dimi-**

324
dum illius applicare Cruciatu. In Indiis non debet Judex Ecclesiasticus facile has poenas Laicis imponere. *L. 47. tit. 7. lib. 1. R. Ind. Et in L. 52. ejusdem tituli dicitur: Orosi rogamus, y encargamos a los Prelados, Provisores, y Vicarios Generales, que de las condenaciones, o multas, que hicieren en sus Juzgados, apliquen alguna parte para las guerras contra Infieles, y gastos da nuestras Armadas.* Si bona Clericorum confiscentur, ut in *c. 26. de V. S. c. 10. de Hæret.* & alibi, de Jure Communi bona beneficialia cedunt Ecclesie. *c. 13. §. Dammati, de Hæret. vel Ecclesiis, à quibus stipendia Clericis percipiunt; arg. c. 12. de Testam. vel ipsius Ecclesie fisco ad pios usus applicanda. Bona tamen patrimonialia, & ubi de beneficialibus jure, vel consuetudine, tantquam de patrimonialibus Clerici disponunt, ac testantur, ut servatur in nostra Hispania, fisco Saculari addicuntur. Sanchez in Decal. lib. 2. cap. 20. n. 25. & seq. & ita us Hispanie est introductum, ut bona Clericorum, sive mobilia, sive immobilia, quæ ob ipsorum hæresim publicantur, applicentur fisco Saculari. Etiam est aliquomodo poena (& ideo huc reducitur) quando Judex condemnat victum, ut victori refundat expensas. *c. 4. b. t. L. 13. §. 6. C. de Judic. quas ipse Judex taxare debet, & victor jurare, se tantum expendisse, quantum Judex taxavit; arg. c. 7. de Injur. Si eas saltem genericè petit victor, & victus litigavit calumniosè, & per dolum, vel saltem temerè, etiam sine dolo. L. 79. ff. de Judic.**

334 Poenis etiam spiritualibus, quæ scilicet, aliquo Jure Spirituali privant, puniuntur delicta Clericorum. Sic aliquando privantur beneficiis: Et quidem vel ipso jure, quando sine alia sententia ipsi delicto annexa est privatio. Talis est occisio Rectoris, vel beneficiati Ecclesie; in qua beneficium, quis habet. *c. 12. b. t. vel persecutio, vel captivatio alicujus Cardinalis, vel cooperatio ad eam. c. 5. b. t. in 6. Percussio, vel persecutio Episcopi. Cl. 1. b. t. Detentio violenta personæ Ecclesiasticæ ad impediendam comparitionem apud Sedem Apostolicam, vel ad extorquendam beneficii renuntiationem. Cl. 2. b. t. Quando ipso jure Clericus privatur beneficio, tunc delicto omisso amittitur titulus, & proprietates beneficii, & tunc vacare creditur, ac proinde nequit reus ex tunc illud permittare, nec facit fructus suos, & ab alio*

beneficium jam potest impetrari; arg. *c. 28. de Præbend. in 6.* Aliquando Clerici beneficiis per sententiam privantur. Tunc enim est necessarium, quod sententia, non solum declaret crimen commissum, sed insuper privet beneficium: nec ante talem sententiam beneficium amittitur, ac proinde reus facit fructus suos, potestque beneficium permittare, nec ab alio potest impetrari. Siquidem quousque sententia sequatur, non est vacans. *Covar. de Spons. p. 2. c. 6. §. 8. n. 8. Laym. L. 4. tr. 2. c. 17.*

335 Depositio simplex non longe abest à beneficii privatione: imò aliquando cum ipsa confunditur: Hæc ergo poena solet imponi Clericis, & quidem solis, licet aliquando ad Religiosos, etiam non Clericos, imò, & ad Abbatissas extendatur. Differt à privatione: nam hæc solum beneficium obtento privat, quin reum inhabilem reddat ad aliud, vel ad ipsum beneficium rursus obtinendum: depositio tamen ad aliud, vel ad ipsum rursus obtinendum inhabilitat. *Suar. de Censur. D. 30. sect. 1. ex num. 14.* Etiam solet depositio cum suspensione confundi ab ea tamen differt, quod suspensio est poena medicinalis, & de se non perpetua, ac proinde, cessante contumacia debet tolli: imò etiamsi perpetuo infligatur suspensio adhuc ab ea differt depositio: nam hæc privat ipso officio, & proprietate, ac titulo beneficii. Secus suspensio, quæ solum ordinis exercitio, fructibus beneficii, & usu jurisdictionis privat. *Suar. de Censur. D. 30. sect. 1. ex num. 4.* Hæc depositio dicitur simplex, verbalis, & specificæ, ut distinguitur, à degradatione, quæ realis, & sollemnis depositio dicitur. Hæc ergo depositio est poena, qua Clerici in perpetuum remouentur ab ordine, beneficio, & officio simul, vel à quolibet eorum separati. Depositus enim remouetur. *1. Ab Ordine,* quando scilicet, ab exercitio Sacerdotii, vel Episcopatus privatur. Ordo tamen, & character abs dubio manent: ac proinde obligatio recitandi Horas Canonicas. *2. Ab Officio,* quando scilicet, remouetur ab administratione Sacramentorum, & usu jurisdictionis. *3. A beneficio,* quando privatur Dignitate, vel Parochia, ita ut titulum, & proprietatem amittat, & inhabilis reddatur ad aliud. Depositio olim ob adulterium, perjurium, furtum, & alla majora, & minora crimina predictis imponebatur. *arg. c. 4. de Judic. Hodie solum ob cri-*

mina valde atrocita, & scandalosa infligitur: v. g. ob homicidium præmeditatum, vel violentum stuprum, vel fornicationem notoriam continuatam contemptis monitionibus, vel furtum sacrilegum rei præiosa; *arg. c. 6. de Cohabit. Cleric. Trid. sess. 25. de Ref. cap. 14.*

336 Inter alias poenas Ecclesiasticas bene potest numerari irregularitas ex delicto proveniens: quia saltem secundario est poena. Irregularitas sic est dicta, quasi deviatio sit à regula Jure Canonico statuta pro ascendentibus ad ordines, communiter definitur: impedimentum Canonicum ex se directè, ac primo impediens susceptionem ordinum, & jam susceptorum usum. *Suar. de Cens. D. 40. sect. 1. ex n. 1. Nav. Man. c. 27. n. 191. Covar. Lacr. L. 7. c. 5. n. 429.* Dicitur *1. impedimentum,* per quod cum censuris convenit, & cum aliis impedimentis, etiam ad ordines suscipiendos, quæ proprie sunt incapacitatis, non irregularitates: nam hæc capacitatem in subjecto supponunt: secus illæ, v. g. amentia, defectus baptismi, defectus sexus virilis, vel aliquorum membrorum. *2. dicitur Canonica,* nam irregularitas à Jure tantum Canonico, & quidem communi, & in casibus solum expressis, infligitur, non tamen à Constitutione Synodali, multoque minus à Jure Civili. *c. 18. de Sent. excom. in 6.* Nec per Judicis sententiam potest imponi: nec ab alio potest statim, quam à Rom. Pontifice, qui est unicus in jure nostro Legislator. *Suar. de Cens. D. 40. sect. 4. à n. 7.* Et hac ratione ipse non incurrit irregularitatem aliquam, cum ipse jure eam imponente, non inferior, sed superior sit. *c. 4. de Conces. præbend. Lacr. L. 7. ex n. 444. 3.* dicitur: *Esse directè ac primario impediens susceptionem ordinum.* Nam irregularitas impedit susceptionem ordinis, non tamen irritat ipsius susceptionem, si forte ab irregulari ordo suscipiatur: & validè, quamvis illicitè exercetur. Nequidem prima tonsura suscipitur licitè ab irregulari, quia hæc, vel est ordo, vel saltem est dispositio ad ordines, & sub ordine latè dicto comprehenditur. *c. 12. de Etat. & qualit. nam si finis prohibetur, ad quid deservit dispositio? Et hic est principalis illius effectus: nam licet aliquando imponatur in modum poenæ, tamen non fit præcipue ad vindictam delicti, sed ob honorem, & decentiam status Clericalis. Ecclesiam enim dedecet ejus Ministros aliquo vitio, delicto, vel de-*

fectu laborare. Sanè irregularitas non privat actionibus, quæ communes sunt Laicis, & Clericis, ut sunt communicatio cum fidelibus, sepultura Ecclesiastica, baptizare sine solemnitate, Officia Divina audire, alia Sacramenta, præter ordines, suscipere. Et in hoc à censuris, depositione, & degradatione differt: nam licet hæc susceptionem, & usum ordinis impediunt, non tamen directè hoc faciunt: nam excommunicatio major impedit, quatenus est communicatio cum fidelibus: excommunicatio minor, quatenus ordo est Sacramentum Ecclesie: suspensio non privat pro se susceptione, sed usu ordinis, quia solum Clericis imponitur: cum è contra irregularitas præcipue Laicos afficiat, quos ab ordinibus arceat. Interdictum impedit, quatenus ordo est Sacramentum, & ministerium sacrum Deposito, & degradatio non privat directè ordinem susceptione, sed eorum usu. *4. dicitur: & jam susceptorum usum:* nam Clerici incurrentes irregularitatem prohibentur ordines, quos habent exercere. Et quidem omnino, si irregularitas ex delicto proveniat. Sic Diaconus: v. g. homicida nullum suorum ordinum habet usum, nec potest ad Sacerdotium promoveri. Si ex defectu proveniat, solum privat eo exercitio, quod per defectum non potest Clericus exercere; & susceptione ordinis, ad quem per defectum est inhabilis: secus respectu usus, & exercitii, ad quod habilis manet. Sic Sacerdos, cui abscessi sunt duo digiti cum medietate palmæ, est irregularis ad celebrandum: secus ad alia Sacramenta administranda, ad absolvendum, assistendum Matrimonio, &c. *Suar. de Censur. D. 40. sect. 2. & 3.*

337 Irregularitas alia ex defectu, alia ex delicto provenit. Ex defectu irregulares sunt. *1. Ex defectu animi infantes, phrænetici, amentes, lunatici, & similes. 2. Ex defectu natalium, illegitimi. 3. Ex defectu corporis, hermaphroditis, mutilati aliquo membro, ita ut ille defectus usum ordinis impediatur, vel notabile scandalum, vel horrorem generet. 4. Ex defectu libertatis, servi, & conjugati. 5. Ex defectu significationis Sacramenti, bigami. 6. Ex defectu lenitatis, milites, qui etiam in bello justo, & Ministri Justitiæ, qui aliquem occiderunt, vel mutilarunt. De quibus omnibus in suis locis egimus. Ex delicto sunt irregulares homicidæ voluntarii, vel alium mutilantes: Hæretici: violantes Ec-*

clericaliam censuram ordinem suscipiendo, vel in illo ministrantes, dum censura sunt ligati: infames infamia juris, vel facti: iterantes baptismum: suscipientes furtivè ordinem: vel ministrantes in ordine non suscepto. De quibus in suis locis jam aliquid dictum est. Irregularitas alia est *perpetua*, quæ scilicet, tantum dispensatione tollitur. Alia *temporalis*, quæ scilicet, lapsu temporis cessat: qualis est irregularitas ex defectu ætatis legitima proveniens. Alia est *totalis*, quæ scilicet, privat cujuscumque ordinis susceptione, & omni usu susceptorum. Alia est *partialis*, quæ scilicet, tantum aliquo ministerio, non tamen omni usu ordinum privat, ac proinde nec beneficiis, non requirentibus usum ei repugnantem. Irregularitas, etiam totalis, non privat ipso jure beneficiis, nec pensionibus ante eam obtentis, cum nullo jure talis poena exprimitur. Licet quando talis Clericus fiat irregularitas ex delicto privandus sit. *Trid. sess. 14. de Ref. cap. 2. c. 19. de Hæret. in 6. c. 1. de Homic. eod.* Deinde: si irregulari absolute tali conferatur beneficium, ad quod inhabilis sit, talis collatio illicita, & irritanda est, quia ipse est inhabilis ad officium, censeturque proinde inhabilis ad beneficium, quod propter officium datur; *arg. c. 3. de Constit. tamen probabiliter, contra communem tenetur, talem collationem, non esse irritam, cum non expressè in jure constet de Decreto irritante collationem, ut constare debet. c. 6. de Præbend. in 6. Suar. de Cens. D. 40. sect. 2. Castropal. tr. 29. D. 6. p. 5.* Et cum irregularis possit dispensationem obtinere. *C. fin. de Cleric. pugn.* Interim posset suo muneri satisfacere, serviendo per alium beneficio, ac proinde fructibus interim gauderet, nec eis esset per sententiam privandus, etiamsi beneficium privaretur. Titulum enim beneficii habet, & jus percipiendi fructus, exercitio muneris, etiam per alium posito. Nec jurisdictione fori externi privatur irregularis, cum jurisdictione non sit actus ordinis, ac proinde licite potest excommunicare, beneficia conferre, eligere, & si Parocus est, matrimonio assistere, & aliis licentiam dare matrimonio assistendi, & administrandi alia Sacramenta. *Suar. de Censur. D. 40. sect. 2.* Insuper cum irregularitas ex delicto proveniens in vim poenæ, & quidem gravissimæ, sit inducta, non incurritur, quoties non datur peccatum grave, ut inter poenam,

& culpam detur proportio, nec sufficit, si hoc merè internum sit: nam talia peccata, sibi vindicanda Dominus reservavit. *c. 1. 15. q. 6.* si verò sit externum, & consummatum juxta proprietatem verborum Canonis imponentis irregularitatem, quantumvis occultum potestati Ecclesiæ subjacet, & poenis ab ea ipso facto inflictis; *arg. Trid. sess. 24. de Ref. cap. 6. Suar. de Censur. D. 40. sect. 3. n. 2. & com. DD.*

338 Qui dubio circa irregularitatem laborat, sive sit dubium facti, quia dubitet, an factum, quod certò habet irregularitatem annexam commiserit, sive sit dubium juris, quia dubitat, an factum, quod certo commisit, habeat irregularitatem annexam, debet abstinere ab illis actibus, qui irregulari prohibentur: ne alias periculo violandi Irregularitatem se exponat. *c. 5. de Cleric. excomm. ministr.* Et hoc tuendum est quando dubium est practicum. *Suar. de Cens. D. 40. sect. 5. quamvis Laocr. lib. 7. n. 450.* dicat, sententiam contrariam esse communissimam: quia cum possessio sit pro libertate pro utroque foro, non debet sic dubitans se irregularem censere: nec se exponeret periculo peccandi, illos actus exercendo, quia practice potest deponere dubium, cum non semper sit obligatio sequendi tutiora: quod quidem verum est, juxta *Suar. de Censur. D. 40. sect. 5. n. 13.* Si post sufficientem diligentiam remaneat dubium, sive sit juris, sive facti, nec debet eo laborans, tunc se pro irregulari gerere: nam nullo jure expressum, sic dubitantem post diligentem inquisitionem, se pro irregulari habendum esse, & aliunde ex *c. 18. de Sent. excom. in 6.* constat, nullam irregularitatem incurri, nisi sit in jure expressa, sicut nullum in tali dubio, an sit excommunicatus, vel non, debet se pro excommunicato gerere, ut tenet *Saneb. in Decal. lib. 1. cap. 10. n. 55.* E contrario tamen, quando constat de homicidio, & dubium est, an tu patravisti illud, vel aliunde secutum sit, debes in tali dubio facti irregularis in utroque foro reputari, & abstinere precise à celebratione Missarum, quousque dispensationem obtineas judicandus est irregularis, quoad privationem beneficiorum, nec quod alias poenas, quia ita in jure expressum est in *c. 12. c. 18. de Homicid.* ob specialem indecentiam, & horrorem homicidii, quæ poenalis, & odiosa dispositio non extenditur ad alia delicta, in

in quibus simile dubium facti detur; *arg. c. 9. de Cleric. excomm. Suar. de Censur. D. 40. sect. 6. Saneb. in Decal. lib. 1. cap. 10. n. 48. Navar. Sylv. Laocr. lib. 7. ex n. 450.* ac proinde extra casum homicidii in quocumque dubio, sive juris, sive facti, circa irregularitatem, sive dubitetur, an his casus contineatur sub Lege inducente irregularitatem, vel an quis commiserit talem casum sub Lege contentum, nemo debet irregularis censi. *Laeroix. lib. 7. n. 450.* Imò neque in dubio juris circa irregularitatem ex homicidio incurritur, neque in foro externo, neque in foro interno aliqua irregularitas, utpotè nullo jure expressa. *Saneb. in Decal. lib. 1. cap. 10. n. 42.* & ob eandem rationem dicendum est, quod non incurrit irregularitas in dubio facti circa mutilationem. *Saneb. in Decal. lib. 1. cap. 10. n. 49.* alii plures DD. aliter discurrunt, & tenent apud citatos. Qui ergo ex conscientia erronea faceret actum, cui crederet, esse annexam irregularitatem, licet peccaret, non incurreret irregularitatem, ac proinde postea ablata ignorantia, posset liberè operari: nam irregularitas non ex conscientia, sed ex Lege eam imponente procedit. *Suar. de Cens. D. 40. sect. 5. n. 11.*

339 Qui ignorat, aliquid delictum, cui irregularitas est annexa esse specialiter prohibitum, non incurrit irregularitatem: quia poenæ adjectæ alicui Legi, non incurruntur ab eis, qui illas ignorant; *arg. fin. de Constit. in 6.* & irregularitas ex delicto proveniens in modum poenæ infligitur; quin, & poena extraordinaria est. Deinde: quia mitius debet puniri, qui Legem ex ignorantia, quam qui ipsam ex malitia transgreditur. *c. 2. D. 82.* Si tamen sciat, delictum esse specialiter ab Ecclesia prohibitum, ignoret tamen probabiliter, illi esse annexam irregularitatem: cum hæc sit poena extraordinaria, sicut non incurritur censura, ab ignorante, eam annexam esse delicto, ita irregularitatem non incurri in foro conscientie ab eam ignorante, ut probabile tenent *Suar. de Cens. D. 4. sect. 9. n. 22. Saneb. de Matr. L. 9. D. 32. n. 21. Nav. in Man. cap. 23. n. 45. & alii,* licet contraria sententia tenenda sit, ut communis, & praxi recepta. *Carden. Cris. Alit. 75. n. 36. Laeroix. lib. 7. n. 482.* Nam irregularitas, etiam ex delicto proveniens, non est poena medicinalis, sicut est censura: ac proinde non requiritur illius scientia, nec contumacia, ut in-

curratur: sed est quadam macula moralis, & inhabilitas à jure statuta, propter quam quis arcetur à ministerio altaris. Sicut impedimentum matrimonii ex affinitate orta ex copula illicita, incurritur ab ignorante, illud impedimentum esse annexum tali delicto, quia est quadam inhabilitas, licet habeat aliquam rationem poenæ.

340 Cum irregularitas sit impedimentum Canonicum à jure inductum solum à Romano Pontificè Supremo juris dispensatore potest tolli, *arg. c. 4. de Usur.* Et ex juris dispensatione etiam in ea dispensare Episcopus valet. *Trid. sess. 24. de Ref. cap. 6. ibi: Licet Episcopi in irregularitatibus omnibus ex delicto occulto provenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentiosum dispensare.* Nomine Episcopi veniunt Archiepiscopi, respectu suæ Diocesis tantum, non respectu Provincia; *arg. c. 1. de Offic. Legati. c. 11. de Offic. Ordin. Capitulum Sede vacante. c. 14. de Major. & obed.* quia hoc non comperit Episcopo jure delegationis sed jure ordinario, licet speciali. Item Abbates, & alii Prælati jurisdictionem quasi Episcopalem cum territorio habentes, & Vicarius Episcopi, si ei specialiter hæc facultas delegetur, & non aliter. Hi omnes, etiam in foro externo possunt dispensare cum suis subditis, hoc est, cum habentibus domicilium, vel quasi domicilium in sua Diocesi, vel territorio, secus cum aliis. Extra Diocesim tamen existens Episcopus potest cum suo subdito, etiam extra eam existente dispensare, cum hoc sit actus jurisdictionis voluntariæ. Delictum licet probari testibus possit, erit (quod præsens) occultum, si à majori parte populi, seu communis ignoretur. Nec ad forum contentiosum deductum intelligitur usque ad litem contestationem: vel si post litem contestatam absolvatur reus ab instantia, multoque magis si definitive à delicto absolvatur. *Suar. de Cens. D. 41. sect. 2. Saneb. in decal. L. 2. c. 11.* Prælati Regulares exempti possunt cum suis subditis in foro conscientie tantum in irregularitatibus omnibus dispensare: ad quod cujusque Religionis privilegia attendi debent. Episcopi in Indiis vi facultatum, quas solitas appellamus, possunt dispensare in quibuscumque irregularitatibus, exceptis illis, quæ vel ex bigamia vera, vel ex homicidio voluntario proveniunt. Et etiam in his duobus casibus

bus poterunt, si precisa necessitas operationum ibi fuerit. Si tamen quoad homicidium voluntarium ex hujusmodi dispensatione scandalum non oriatur. Commissarius Generalis Cruciatæ potest dispensare in irregularitatibus, exceptis illis, quæ procedunt ex homicidio voluntario, simonia, apostasia à fide, hæresi; aut mala ordinum acceptatione, aut ex celebratione Missæ & aliorum Divinorum officiorum, cum quis censura esset ligatus; in contemptum clavium. Potest verò dispensare in reliquis, quæ procedunt ex delicto, ut possint retinere beneficia, & percipere fructus eorum, deducendo infamiam, & inhabilitatem, quæ ab irregularitate proveniebat, & restitutione exercitæ ordinum non male acceptorum. Idem possunt subdelegati Cruciatæ in his Indiarum Provinciis, ut constat ex eorum instructione. Per Bullam tamen Cruciatæ nulla irregularitas tollitur. Per professionem Religiosam tollitur irregularitas ex defectu natalium, in ordine ad suscipiendos ordines: cæteræ non tolluntur. Per baptismum non delentur irregularitates, quæ ex puro defectu proveniunt: v. g. si claudus, cæcus, bigamus, vel illegitimus sit, vel aliam deformitatem habeat: tolluntur verò illæ, quæ ex culpa procedunt, sicut, & ipsa culpa delentur, nisi forte contrarium in jure sit statutum. Nec alia regula generalis potest dari. *Suar. de Cens. D. 46. sect. 1. num. 2.*

341 Ultima, & graviora pœna, quam Judex Ecclesiasticus infringere valet, est degradatio: Nullus enim Judex Ecclesiasticus potest ad mortem condemnare. c. 4. de Raptor. nisi R. Pontifex, qui est supra totum Jus Positivum. c. 4. de Conces. præb. Et ideo postquam reus in profundum malorum veniens pœnas Ecclesiasticas contempserit cum Ecclesia non habeat ultra quod faciat, ne possit ultra esse perditio plurimorum per Sacularem comprimendus est potestatem, ita quod ei deputetur exilium, vel alia legitima pœna inferatur. c. 10. de Judic. l. 6. tit. 6. p. 1. Et quidem solum ob crimina in jure expressa est Clericus brachio, & Curia Seculari tradendus, non ob alia, etiam expressis majora arg. l. 155. §. fin. ff. de Reg. jur. c. 44. eod. in 6. Talia sunt 1. Hæresis, & apostasia à fide, quando in ea reus est contumax, vel quando in eam est relapsus, licet poeniteat: & ad fidem redeat. c. 1. c. 4. de Heret. in 6. 2. Assassinium c. 1. de Homicid. in 6. 3. Falsificatio litterarum

Apostolicarum. c. 7. de Crim. fals. c. 27. de V. S. 4. Conspiratio, insidiæ: calumnia, vel contumelia gravis in Episcopum, c. 18. 11. q. 1. 5. Sodomia, non semel, sed sæpè commissa ex Const. S. Pii V. Horrendum Kal. Sept. 1568. licet non ubique hæc constitutio sit ad missa. 6. Missæ celebratio, & auditio Sacramentalis poenitentia à non Sacerdote attentata. Clem. VIII. & si alias 1601. Hæc tamen constitutio non est admissa in Hispania. 7. Monetam auream, vel argenteam fabricare, vel adulterare, vel adulteratam erogare in Italia ex Const. Urban. VIII. An. 1627. Cum ergo aliquod ex his criminibus à Clerico committitur, etiam non expectata incorrigibilitate, statim potest degradari. In aliis verò delictis, quamvis graviora sint expressis, non potest Judex ad degradationem procedere, quin prius pronuntiet, reum esse incorrigibilem. c. 10. de Judicis; arg. c. 6. b. 1. & tenent Cov. Var. 2. cap. 20. n. 7. Farin. Prax. Crim. q. 8. n. 81. Pign. t. 7. cons. 33. ex n. 25. contra Abb. & alios. Consuetudo in aliquibus locis introduxit, quod quando alia crimina, etiam præter expressa sunt valde enormia, & iterata, ut parricidium, Magia, &c. statim, etiam non expectata incorrigibilitate, possit reus degradari, & Curia Seculari tradi. Episcopus proprius rei, vel Capitulum Sedevacante, vel eorum Vicarius, vel alius Judex Ecclesiasticus ex commissione speciali Episcopi, vel Capituli etiam si Episcopus non sit, potest degradationis sententiam proferre contra Clericum particularem: contra Episcopum verò solus Papa. c. 5. c. 7. 3. q. 6. Trid. sess. 13. de Reform. c. 4. & hæc sententia dicitur degradatio verbalis: per eam tamen non amittitur privilegium Canonis, & fori, quousque ponatur degradatio realis, ad quam quidem etiam sine nova sententia potest procedi. Hæc verbalis degradatio de jure antiquo, si degradandus erat Episcopus, fiebat præsentibus aliis 12. Episcopis. Si Presbyter, præsentibus 6. Episcopis. Si Diaconus, vel subdiaconus, tribus Episcopis præsentibus. Si in minoribus constitutus, præsentibus Episcopo proprio, & Capitulo Cathedrali, vel saltem duobus, aut tribus Canonis, qui Capitulum representant. c. 4. c. 5. c. 6. 15. q. 7. Suar. de Cens. D. 30. sect. 1. n. 19. Hodie ex Trid. sess. 14. de Ref. cap. 4. etiam ad degradationem realem Sacerdotis procedere potest solus Episcopus proprius, etiam absque alio-

rum Episcoporum presentia: adhibitis tamen, & in hoc sibi assistentibus totidem Abbatibus usum mitræ, & baculi ex privilegio Apostolico habentibus, si in Civitate, aut Diocesi reperiri, & commode interesse possint; alioquin aliis personis in Ecclesiastica dignitate constitutis, quæ ætate graves, ac juris scientia commendabiles existant. Et est necessarium, quod sit concors sententia omnium assistentium, hoc est, quod nemine discrepante decernatur. Ipsi siquidem, non tantum suffragium consultivum, sed decisivum, etiam post Tridentin. habent, cap. 3. de Sent. & Re jud. Suar. de Cens. D. 30. sect. 1. n. 20. Si forte degradandus sit in minoribus constitutus, cum non exigatur expressè unanimis omnium consensus, sufficit, ad degradationem decernendam, si major pars consentiat; arg. cap. 1. de His, quæ à major. Barb. de Offic. Episc. alleg. 110. ex n. 26.

342 Degradatio realis necessario est faciendâ ab aliquo Episcopo consecrato, sive sit proprius Episcopus ipsius Clerici, vel alius ex commissione Episcopi, vel Vicarii, qui sententiam protulit: nam degradatio est actus ordinis Episcopalis, fitque in Ecclesia, vel in alio loco sacro coram Episcopis, Abbatibus, vel aliis personis de quibus supra. Ad degradationem realem faciendam hic ordo, & modus præscribitur in cap. 2. b. tit. in 6. Clericus degradandus vestibus sacris indutus in manibus habens librum, vas vel aliud instrumentum, seu ornamentum ad ordinem suum spectans, ac si deberet in officio suo solemniter ministrare ad Episcopi presentiam adducatur: cui Episcopus publicè singula, sive sint vestes, calix, liber, seu quavis alia, quæ juxta morem ordinandorum Clericorum, in sua ordinatione ab Episcopo fuerint tradita, seu collata, singulariter auferat ab illo vestimento, seu ornamento, quod datum, vel traditum fuerat ultimo, inchoando, & descendendo gradatim degradationem continuet usque ad primam vestem, quæ datur in collatione tonsuræ: tuncque radatur caput illius, seu tondeatur, ne tonsuræ, seu Clericatus, vestigium remaneat in eodem. Poterit tamen Episcopus in degradatione hujusmodi uti verbis aliquibus ad terrorem, illis oppositis, quæ in collatione ordinum sunt prolata, dicendo Presbytero hæc, vel similia verba, in remotione Planetæ: Auferimus, tibi vestem Sacerdotalem, & te honore Sacerdotali privamus. Sicque in-

remotione reliquorum insignium similibus verbis utens. In ablotione ultimi, quod in collatione ordinum fuit primum, infrascripto, vel alio simili modo pronuntiet, sive dicat: *Auctoritate Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, hæc nostra tibi auferimus habitum Clericalem, & deponimus, spoliamus, & exuimus, te omni ordine, beneficio, & privilegio Clericali.* Clericus ergo postquam degradatus est solemniter, & authenticè privatur ordine, officio, beneficio, & Clericali statu, quatenus licet nequit uti ordinis potestate, si tamen defacto ea utatur, cum character impressus maneat: siquidem per hominem tolli nequit, actus valebit; v. g. si est Sacerdos, posita materia debita, & forma, valide quamvis illicitè SS. Eucharistiam conficiet. Per degradationem transit Clericus in statum Sacularem, & privilegium Canonis, & fori amittit: nam hoc privilegium à jure Ecclesiastico provenit. Ne tamen ex sua malitia commodum reportet, cap. 7. de Judicis, manet obligatus ad Horas Canonicas, & à Judice Ecclesiastico Curie Saculari traditur puniendus secundum Leges Laicorum. Et licet non sit necessarium, quod pro reo intercedat Ecclesiasticus, ne morte puniatur, ob irregularitatis timorem: cum nullo jure hoc requiratur expressè ad irregularitatem vitandam; arg. cap. 18. de Sent. excom in 6. Suar. de Cens. D. 47. sect. 1. n. 12. tamen securus, & valde decens mansuetudini, & lenitati Ecclesiasticæ est talem intercessionem facere, cap. 27. de V. S. quin, & necessariam judicant. Covarr. in Cl. Si furiosus, p. 2. §. 5. n. 6. Oliva, & alii. Judex igitur Secularis apprehendit reum jam degradatum: & si delictum est merè Ecclesiasticum, ut hæresis, apostasia, &c. statim, sine novo processu, quippe de causis Ecclesiasticis ipsi cognoscere nequit, cap. 2. cap. 3. cap. 12. de Judic. exequitur sententiam, infligendo nempe pœnam Legibus taxatam, cap. 18. de Heretic. in 6. Est enim tunc merus Executor, qui sententiam, nisi sit notoriè injusta, exequi debet, cap. 9. de Sent. & Re judicat. Si vero crimen, ob quod fuit degradatus, sit mixti fori; v. g. sodomia, vel assassinium: quamvis de sententia degradationis numquam cognoscere possit Secularis: quia ejus prolatio est actus jurisdictionis spiritualis, cap. 2. cap. 3. cap. 12. de Judic. potest tamen, vel juxta processum Ecclesiastici procedere ad sententiam: vel novum, si velit processum ad criminis Inquisitionem